

Esztergomi Lapok.

M megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési árak:

Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

→ Egyes szám ára 6 kr. ←

Szerkesztőség:

Széchenyi-tér (Szerencsés-fele ház),

hová a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Széchenyi-tér (Szerencsés-fele ház),

hová az előfizetési pénzek küldendők.

Hirdetések

és nyilatkoztató közlemények a kiadóhivatalban vétetnek fel.

A gazdasági tanácsnok reformtervei.

Az „Esztergom- és Vidéke“ csütörtöki számában „A gazdasági tanácsos javaslata“ címmel vezércikket közlünk, előrebocsátván, hogy nem lelkesül túlságosan a gazdasági tanácsos működéséről, hogy mégis igazságtalannak tartja a Haerstratesi mű felett eddig elhangzott kritikákat, amelyek semmiesetre sem alkalmasak fokozni egy hivatalnoknak, különösen olyannak, akit — ha joggal is — csak gáncsolnak, hivatalos működését.

Nem foglalkozunk a javaslatot bevezető vezércikkkel, mert lehetetlennek tartjuk, hogy szakértő kéz írta volna azt. Ami a gazdasági tanácsnok javaslatát illeti, azzal foglalkoznunk kell már azon okból is, mert a város képviselőtestületének, — mely elé az kerülni fog — kétharmadrésze nem volt utalva arra, hogy a mezei gazdálkodásban magának ismereteket szerezzen s nem tartjuk lehetetlennek, hogy ezt a javaslatot ép a képviselőtestület mezei gazdálkodásban járatan többsége szavazná meg, ha annak lehetetlen voltáról fel nem világosítanók. — De talán merészet is állítottunk akkor, midőn a képviselő testület többségéről így nyilatkoztunk. Nem, ily könnyelműséget egy

testület el nem követhet, mert a közvagyonnak elpredálásába komoly testület bele nem bocsátkozhatik.

A gazdasági tanácsos a városnak eddig bérben kezelt földjeit tovább is bérlet útján óhajtja jövedelmeztesíteni, mert egy a folyó évben megjelent belügyministeri rendelet erre kötelezte (?) a községeket, továbbá, mert a bérbeadott földek, tekintettel különböző minőségükre, átlagban teljesen megfelelő jövedelmet hoznak. — Hát ez nem indokolás. — A belügyminister nem kötelezte a községeket arra, hogy vagyoniukat esetleg a saját kárakra jövedelmeztesse, csak figyelmeztette a törvényhatóságokat, hogy a mindinkább terjedő socialismusnak egyik okát abban találta, hogy a lakosság egy része nem juthat földhöz, melyet művelhet, hogy annak művelése után magának megélhetési forrást nyisson, tehát hássanak oda, hogy a községek tulajdonát képező földbirtokok apró parcellákban a szegényebb néposztálynak adassanak bérbe. — A tanácsos ur tehát tévedett, mert tudnia kell, hogy autonom testület a saját javait mindenkor saját hasznára jövedelmeztesítheti, de arra ráerőszakolni, hogy csakis egy mód szerint jövedelmeztesse törzsvagyonát:

nem lehet. — Való igaz, elismerjük, hogy a belügyminister aggodalma alapos, ámde csak ott, ahol tényleg a földbirtok hiánya az oka a socialismus terjedésének. — Hál'istennek tanácsnok ur, nálunk ez az aggodalom felesleges! — Azután a földek bérbeadásából származó jövedelemátlaggal meg van elégedve a tanácsnok ur?! — Mi nem. — Mert a tanácsnok ur nem számította le azoknak a földeknek az adóját, az illetékegyenértékét, nem számolt azzal, hogy azok a földek soha a város jóvoltából trágyázva nem voltak s nem lesznek, nem gondolt arra, hogy az egyoldalú felhasználás, a bérlők zsaroló gazdálkodása — mely az ellenőrzés hiányából ered — azoknak a földeknek az értékét átlagban a minimumra szállítja alá s jövedelmezőségét csakis átlagban lehet megfelelőnek állítani. — És mi teszi ki azt a megfelelő jövedelem átlagot? — Nem a földek jósága, termékenysége, oh nem!

Hanem azon körülmény, hogy akik — mint azt a tanácsnok ur maga is említi — egy talpalatnyi földdel sem bírnak, rá vannak uralva, hogy a városi földeket — akár jók, akár rosszak azok — kibéreljék. A kényszer az, ami a városi földeknek át-

Az „ESZTERGOMI LAPOK“ tárczája.

Sujánszky Antal.

Huszonkilenc éve annak, hogy Sulyánszky Antal ez. püspök, főkapitányi nagyprepost, mint kanonok a főszékesegyház kanonokjai sorába lépve, városunkba jött.

Jövetelét megelőzte a hire annak, hogy Sujánszky Antal egyike az Ur felszentelt szolgálói közül a legvallásosabbaknak, egyike a hazáját rajongásig szerető főpapoknak s egyike azon költőknek, akik isteni ihlettel áthatva a hit magasztos voltát zengték lantjaikon a haza édes, zengzetest nyelvén.

Azóta közöttünk él, nemes egyszerűségben. Él hivatásának, mely a vallás szent gyakorlatát írja elő számára, él, hogy istenfélelmet csöngtessen mindnyájunk lelkébe, él hogy jótékony-ságával felszárítsa a szenvedőknek könnyeit...

Az Isten áldja meg érte!

A mindenható kegyelme szép életkort jelelt ki számára. — És ő igaz szolgája volt az Urnak, mert ezen ritka adományért a legnemesebb cselekedetekkel tüntette ki magát.

— Csütörtökön ünneplő gyémántmiséjét, mely alkalommal nemcsak e város, hanem Magyarország összes ker. katolikusai vele ünnepelnek.

A gyémántmisés főpap élettrajzát a következőkben adjuk:

Sujánszky Antal Budapesten 1815. aug. 4-én született. Az elemi iskolákat és az algyimnasiunot születése helyén végezte. Nővendékpap 1829-ben lett. Mint ilyen két évet a pozsonyi Emericánumban, két évet pedig, mint bölcsészettanhallgató Nagyszombatban töltött. A theológiát Bécsben a Pazmaneumban végezte. Ekkor a még gyermekifjú pappá felszentelhető nem lévén, idejét Budapesten az egyetemen a magyar- és természetjog hallgatásával töltötte el. Pappá 1838. szept. 29-én — most hatvan éve — szenteltetett fel, amikor előbb Komáromban, majd tizenöt éven át Budapesten kaplankodott. — A Lipótvárosban 7., a Józsefvárosban 8 évi működése után 1854 évi júli. 19-én józsefvárosi plebánossá választott meg s mint ilyen 1869-ig töltötte be ebbeli tisztét. — Időközben alesperressé, 1863-ban pedig sz. Ágostonnak sz. Brigitta szigetéről nevezett prepostjává lett. — Esztergomi kanonokká 1860-évi június hó 12-én neveztetett ki. — 1872 évi júniustól 1881-ig a bécsi Pazmaneumot kormányozta; 1878 júli. 1-én a sasvári, — utóbb a nógrádi főesperességet nyerte, 1886-ban a pápa ő Szentsége házi főpapjává, 1891-ben pedig wowardai ez. püspökké 1894-ben főkapitányi nagypreposttá neveztetett ki és e tisztét ma is bámulatos szellemi erővel, szent hivatásának állandó gyakorlásában tölti be általános tisztelet és szeretet közepette.

A gyémántmisés főpap egész élete hosszú láncolatát az Ur dícsőségére szánt magasztos törekvéseknek. Az újabb magyar egyházi költészet koszorúja az ő ihletett lelkének virágaiból van kötve.

E közlemény keretében lehetetlen Sujánszky Antal hasznos életét, áldá-dus tevékenységét üres frázisokkal méltatni. E helyett ideiktatjuk az ő összes műveinek bírást, hogy olvasóink teljesen tájékozva legyenek az ő óriási akaraterejéről, költői lelkületének termékenységről.

Szerkesztette a Kath. N.papot két éven át, 1855-19-ik számtól 1857. júli. 30-ig. Azonkívül sokat írt. Irodalmi tevékenysége sokoldalú; ami azonban nevet adott neki, az a költészet és pedig az egyházi vallásos költészet különösen.

Sujánszky lantja vallást és hazát zeng, tehát oly magasztos tárgyakat, melyeknél szebb és főnségesebb ember és polgár előtt nem lehet. — Ő a forradalom előtti kornak a legghivatottabb egyházi költője, kinek termékei gondolatok szellemissége, a vallászszemélyek, az isteni tökélyeknek hű visszatükrözése, e hit eleven-sége, az eszménytisztség s a nyelv főnsége jellemzi.

Főbb művei a következők:

1. A kereszténység védelme vagy értekezések a religióról.
2. Szent hazgatór. Imák a ker. katolikusok számára.
3. Minden bölcsesség kezdete az Urnak félelme. Imakönyv.
4. Kalázasat a legjelesb német kath. hit-szónokok egyházi beszédeiből.
5. Kempis Tamás négy könyve: Jézus Krisztus követéséről. Fordítás.
6. Sujánszky Antal vallásos hazafiai költeményei.

lagban megfelelő jövedelmezőségét még biztosítja, semmi más! Nos, ezt pedig kár bevallani, mert a városnak nem lehet czélja értéktelen dolgot varrni a szegény ember nyakába csak azért, mert az kénytelen a várostól bérelni földet. — Az ilyen gazdálkodás különben is megbosszulja magát, mert azon a szegény emberen, aki a kihasználta, kizsárolt földek bérletére fanyalodik s abból hasznot nem húzhatott, nem lehet megvenni a bérösszeget még végrehajtás utján sem. — Jó lett volna tehát abba a megfelelő jövedelmi átlagba az évenként törölt földbér tartozásokat és elengedéseket is beleszámítani!

A határbeli szertefekvő szántóföldek bérbeadásának átlagos tervéről le kell mondani mindaddig, amíg meg nem tanuljuk azt az aranyigazságot: „add meg a földnek, ami a földé!” Ezeket a földeket el kell adni, mert nagyjából már rég nem a városé, hanem a velük szomszédos földtulajdonosokéi. Elszántogatták, elfoglalták bizony a városi földeknek javarészét tanácsnok ur! Azután miért nem tekintünk egy kis kényelmi szempontokra is. — Ahány dűlője van a határnak, abban mindegyikben van a városnak egy-két parcelláscskája. — A szentgyörgyemezei határ külső részéig ép úgy, mint az anyaváros határának legszélén.

A számtalan apró földdarab ellenőrzése, bejárása sok kocsikázást igényel s mivel mégsem történik meg az évenkénti szemle, bizony azok egyenkint megkeskenyedtek és kifogytak minden táperőből. — Ha eladjuk azokat, a vevő bizonyára helyrehozza bennük a gazdálkodás hibáit.

Es akkor már lehet gondolni mindazon területek hasznosítására, amelyek most lecsapolandóknak jeleztenek. — Az „öreg-tó” lecsapolása után bizonyára kikerülne egy tagban az a terület, mely eddig parcellákban szétszórva feküdt. Itt azután igenis le-

7. Örangyal. Vallási almanach, korunk gyöngéd hölgyeinek szentelve.

8. Ajtatósság gyöngyei. Imakönyv.

9. Fényrajzok Jézus és az apostolok életéből.

10. Hit, remény és szeretet. Imakönyv.

11. Szemelvények Sujánszky Antal költeményeiből.

Ezekon kívül a legutóbbi öt év alatt elkészítette a primási könyvtár óriási katalógusát, mely munka pótolhatatlan.

A gyermekvilágnak és a gyengéd nemnek szánt vallásos, hazafias tanulságokban bővelkedő huszonkilenc elbeszélés ma is kedves olvasmányul szolgál.

Önálló alakban megjelent művein kívül számos cikket, értekezést, verset, könyvbrólátot írt. Kötetlen alakú dolgozatai közül harminczegyét ismerünk.

Es az agg főpap még ma is dolgozik. Szellemi ereje bámulatos.

A most bekövetkező gyémántmiséje alkalmából gyermekivel szeretettel közeledünk ahhoz az oltárhoz, amelyet Jézus szent szívének tiszteletére Magyarország főszékesegyházában állított, hogy elrebegjük öszinte imáinkat a Mindenhatóhoz, aki őt e hazának adta, aki őt a Szeretet vallásának terjesztésével ruházta fel, aki őt a költészet isteni ihlettségével áldotta meg, hogy adjon neki még hosszantartó, boldog öregkort, engedje neki, hogy a vallásnak, a Hazának és a költészetnek még soká, igen soká haszára lehessen!

O.

hetne a bérleti kezelést beállítani, természetesen szakértelemmel s nagy ellenőrzés mellett.

A legelő eladás merő lehetetlenség. — Ismét utalnunk kell arra, hogy a város, mint erkölcsi testület, nem azért van, hogy polgárait mostoha gyermekének tekintse, hanem azért van, hogy azoknak boldogulását tartsa szem előtt. — Ennek a városnak ép oly gyermeke, ép oly polgára az az állítólag 3200 családban együttélő földművesember, mint az a 12.800 lélek, amely földműveléssel nem foglalkozik. — Talán feleli a tanácsnok ur, hogy az őstermelőre szükség van?! Talán el van felejtve az is, hogy az a legelő, az a városi erdő tulajdonképpen közbirtokossági jellegű tulajdon, s hogy annak hasznáiban a város polgárai egyenlően osztoznak?! Mert ugy az erdő, mint a legelő az ősi telek jog alapján előbb a polgárságé, mint a város egyeteméé. — S mit nyújt a mi igénytelen földművesosztályunknak a város?! A földművesosztály nem veszi igénybe a felsőbb tanintézeteket, annak nem kell ipariskola, kereskedelmi cursus. Ahol ők laknak, kövezetlen az utca. Ők nem fogják igénybevenni a villamos vasutat, nem lesz szükségük olyan dolgokra, amelyekre a többi emberfiának szüksége van. — Ha tehát a községi közterhekhez $\frac{1}{6}$ -részszel járulnak, ezen lehet csodálkozni?! — Az eladott legelőterület a tanácsnok ur jövőbelátása szerint parcelláztatnék s belterjesebb gazdálkodás üzétvén, az istállózás is behozható lenne! — Szép terv. S ki vásárolná meg azt a rengeteg sok apró parcellát, ki fizetné ki annak az árát azonnal! — Senki, vagy igen kevés vevő. Ott volnánk, ahol a kőalji és esontkúti legelő felosztásával vagyunk. A kőalji földek egy részét megvette egy tőkepénzes és tanyát épített rajta, a parcellákat megvették az egyesek, de a többség ma is adós a vételárral. Ott a földnek holdja 40 frt. volt, a sívőbb homokon a tanácsnok ur 150 frtra számít! — Parcellázás mellett belterjes gazdálkodás kicsibe nem űzhető. Az istállózás behozatala előtt a város lejtmezezése, csatornázása válnék szükségessé, máskülönben a közegészség lenne aláásva. És vajjon a legelőeladásból remélt 300.000 frt. kamatja elég volna az általános csatornázás létesítésének költségeire?! Vajjon ez a 300.000 frt, is nem jutna hasonló sorsra, mint jutott a városnak minden készpénze? — Elusznék, megtévezve egy csomó amortisationalis kölcsönnel.

Hol volna vagyoni önállóságunk, ha eladnók lábaink alul a talajt?! — Adhatnánk-e földműveseinknek megfelelő kárpótlást a tőlük elvett legelőért? — Soha. — Adjuk bérbe a legeltetési jogot?! Ez nem vezetne másra, mint kizsároltatására a földműves osztálynak, amelyet már az ág is húz.

Censor.

(Folyt. köv.)

967. k. szám.
1897.

Ez annak az ítéletnek a száma, a melyet a közigazgatási bíróság a városi volt közgyám kegydíjügyében hozott. Ebben az ítéletben ki van mondva, hogy a város a volt közgyámnak nyugdíjat adni nem tartozik s hogy nyugdíj a volt közgyámot nem illetheti, mert arra jogos igénye nincsen.

Erről az ítéletről daczára, hogy még a mult év november havának 6-ik napjáról kelteződik, a város közönsége ma sem tud semmit, hanem abban a tudatban van, hogy a volt közgyám a kegydíjat huzza arra a kaptafára, amelyre azt a vármegye törvényhatósága nyugdíj czimén verte fel.

Mielőtt a dologról bővebben szólnék, a kérdéses ítéletet egész terjedelmében ide iktatom.

„967 k./1897. szám. Ó Felsege a király nevében!

A magyar királyi közigazgatási bíróság Bártfai Géza esztergomi városi volt közgyám és kórházgondnok nyugdíjaztatói ügyét, melyben Esztergom vármegye törvényhatósága 1897. évi február hó 22-én 30. sz. a. illetve 1897. évi április 29-én 117. sz. a. határozott, Bártfai Géza által beadott panasz folytán 1897. évi október hó 6. napján tartott nyilvános ülésében tárgyalás alá vevén, következőleg

ITELT:

A m. kir. közigazgatási bíróság a panaszt elutasítja.

INDOKOK:

Az 1896. XXVI. t. cz. 27. §-a értelmében községi, valamint rendezett tanácsu városi alkalmazottak nyugdíjazása ügyében panasznak csak akkor van helye, amennyiben az a kérdés válik vitássá, hogy az alkalmazottnak jogos igénye van-e az ellátásra vagy részletelésre; vagy hogy az alapul vett czímen mekkora összeg illeti meg? Minthogy Esztergom rendezett tanácsu városnak sem nyugdíjszabályzata, sem nyugdíjalapja nincs, s ehhez képest panaszló nyugdíj illeték czimén szolgáltatának egész ideje alatt nem is fizetett semmi járulékot a város pénztárába, — arra tehát, hogy másutt alkalmazott kules szerint megállapítandó nyugdíjt követeljen, jogos igénye nincsen. Ezen jogos igény és nyugdíjszabályzat hiányában pedig hiányzik az alap is, melyen panaszló az Esztergom rendezett tanácsu város által méltányossági indokokból kegydíj czimén engedélyezett s Esztergom vármegye törvényhatósági bizottsága által nyugdíjra évi 360 frt állandó ellátás feljebbemelését követelhetné; minél fogva a bíróságnak a panaszt, mint alaptalant el kellett utasítania. A bíróság a határozat két példányát Esztergom vmegye alispánjának 1897. évi június hó 15-én és szeptember hó 4-én 4 k.b./6743. a. i. és 4 k.b./9771. a. i. sz. a. kelt jelentése mellékleteivel együtt megfelelő eljárás, illetőleg a panaszló részére az egyik példánynak az 1896. XXVI. t. cz. 138. §-a és 21973/M. E. 896. sz. végrehajtási ren-

delet 24. pontja szerint eszközöndő kézbesítés végett kiadja.

Kelt Budapesten, a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1897. évi október hó 6. napján tartott üléséből.

Szemrecsányi s. k. Leóvey
tanácselnök. előadó helyett:
Dr. Vasdényey Géza s. k.

Nem tudom, mi az oka annak, hogy ez az ítélet a város közönségével közölve nem lett és azt hiszem, hogy azok is ezt a kérdést vetik fel, akik e sorokat elolvasták. — Es ugyanekkor önkéntelenül jó a második kérdés ajkaimra: — miért húz a volt közgyám a város pénztárából maiglan is 360 frtot, holott a város közönségének a tudtával ezt nyugdíj czimén nem luzná, ha az említett ítélet köztudomásra jutott volna!

Minthogy a hivatalos beadvány sorsa nem valami biztos, e lapok hasábjain vagyok bátor kérdést intézni a polgármester urhoz:

a) van-e tudomása arról, hogy a kérdéses ítélet egyáltalán létezik?

b) ha van tudomása annak létezéséről, mit szándékozik tenni ezen maholnap egy évi hallgatás után?

c) van-e tudomása arról, hogy a volt közgyám a 360 frtból minden hóban felveszi a megfelelő részletet a város pénztárából?

d) és ha mindezekről tudomása van, mikor szándékozik bejelenteni a közgyűlésnek, hogy a közigazgatási bíróság mit ítelt?

Nagyon kíváncsian várom a polgármester ur választát, melynek természetesen a közgyűlésben kell elhangzania.

Egyelőre ennyit.

Egy képviselő.

Az általános gyász.

Erzsébet királyné lelkiüdvéért városunkban az elmúlt héten két gyászistentisztelet tartatott. Az egyiket a vizivárosi róm. katolikus plebánia templomban Némethy Lajos esperes-plebános tartotta előkelő közönség jelenlétében. A templom ez alkalomra gyászdiszt öltött. Falainak egy részét fekete lepel borította, ezen fátollal betakart magyar czimerek függtek. — A megboldogult királyné mellszobrá foglalta el a legdiszesebb helyet környezve a virágok sokaságától. A ravatal körül szintén egész virágerdő foglalt helyet.

— Az esztergomi izr. hitközség esütörtökön tartotta meghatározott gyásznapját. A gyásznapot közgyűléssel vette kezdetét, melyet dr. Horn Károly hitközségi elnök nyitott meg, bejelentvén a királyné halálát. — Ez után a gyülekezést az imaházba vonult, hol dr. Weisz Ignác főrabbi tartott hasonlatokban gazdag költői lendületű beszédet. Az imaház ez alkalomra sötét gyászt öltött. Az istentiszteleten a vármegye, a város és a városban székelő összes hatóságok fejei jelen voltak. A gyászistentisztelet alatt az izr. kereskedők valamennyien bezárták üzleteiket.

— Muzsla község képviselő testülete szintén kivette a részét az általános gyászból. E hó 17-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen felkérés folytán dr. Perényi Kálmán főszolgabíró elnökölt, aki a közgyűlést költői lendületű, remek beszéddel nyitotta meg, bejelentvén a királyné elhunytát. A képviselő testület dr. Perényi Kálmán indítványára a megdicsőült királyné emlékét jegyzőkönyvbe iktatta. A közgyűlést megelőzőleg requiem volt a róm. kath. plebánia templomban, melyet Zlatnyánszky János plebános végzett fényes segédlettel. A gyászistentiszteleten a község képviselőtestülete élén dr. Perényi Kálmán főszolgabíróval, a kir. járásbíróval dr. Gőnczy Gyula járásbíró vezetésével, a csendőrség, a tűzoltóság Czillinger Lajos főparancsnokkal az élén, a béla-előjáróság, az összes iskolák s a község népe vettek részt. Délután, ugyanabban az időben, amikor Bécsben Nagyasszonyunkat temették, Muzsla község népe ősz plebánosa vezetésével

alatt kivonult a temetőbe, ahol a megboldogult királynéért könyörgés volt. A gyásznap rendezésében különösen sokat fáradtak Báthy Géza jegyző és Mayer Béla tanító.

HIREK.

— Gyémánt-mise Sujánszky Antal ez. püspök, nagyprépost f. hó 29-én, esütörtökön d. e. 9 órakor tartja gyémánt-misét a főszékes-egyházban Jézus sz. szíve tiszteletére általa emelt oltár előtt. — A gyémántmisés főpap tiszteletére a kat. kör. f. é. október hó 2-án d. e. 11 órakor matinét rendez, melyen lovag Matyasovszky Lajos, a kör elnöke az ünnepelt-höz beszédet intéz, ez után a kör dalárdája Sujánszky Antalnak Kersch Ferencz főszékes-egyházi karnagy által megzenésített két lendületes költeményét fogja előadni. A nagyprépost a nagy nap előtti három napot nagy visszavonultságban tölti s szent gyakorlatokat fog végezni. E miatt amint értesülünk, a fő- és a lelkészkezdő papság, valamint a hatóságok esütörtökön délelőtt fogják a gyémántmisés főpapot üdvözölni.

— Tanítónó választás. Muzslán Müller Rezső tanító lemondásával megüresedett tanítói állást az iskolaszék hétfőn töltötte be Heintze Etel okl. tanítónóval. Az ujon választott tanítónó kiválóan képzett rokonszenves egyéniség és az iskolaszék igen helyesen tette, hogy Heintze Etelt választotta meg, aki Garam Szent Benedeken, honnan pályázott, általános elismerésben részesült.

— Biróválasztás. Annak idején említettük, hogy Marosi József pilismaróthi bíró, tekintettel elagott voltára, állásáról lemondott. A lemondást a vármegye alispánja elfogadván, a megüresült bírói állást betöltését rendelte el. A központi főszolgabíró a választás határmapiját f. évi október hó 16-ára tűzte ki Pilis Maróth község házához.

— Tanácsülés volt tegnap délelőtt 11 órakor Malina Lajos polgármester elnöke alatt, mely alkalommal egyedül számlákat utalványoztak.

— Állás rendszeresítés. Sárísáp község jegyzőének teendői annyira felszaporodtak, hogy segéderő rendszeres alkalmaztatását kérte a képviselőtestülettől, amit az nagy többséggel meg is szavazott. Ezt a képviselő testületi határozat egy-két képviselő a miniszterhez fellebbezte. A miniszter a fellebbezés elutasításával kimondotta, hogy a segédjegyzői állás rendszeresítéséről. Az új állás betöltésére, mely 300 frt javadalmazással van egybekötve, legközelebb pályázatot hirdetnek.

— Önkéntesi vizsga. Háziezredünk önkéntesei kivétel nélkül sikeresen megállották a tartalékos tiszti vizsgát. A vizsga szeptember 19—24-ig tartott, hol Dürringer dandárnok elnöklése mellett és több törzstisztből álló bizottság előtt kellett önkénteseinknek bizonyítaniuk, hogy rátermettek az aranykardbojt elnyerésére. Sikeresen levizsgáztak Gasparik Ferencz, Drienka Mihály, Renner Dezső, Lőrincz Lajos, Beke Mihály, Szilágyi Rezső, Makk József, Zvillinger Ferencz, Roth Béla, Iricek Bohuslav.

— Névmagyarosítás. Deutsch Aladár esztergomi születésű és illetőségű orvosnövendéknek megengedték a belügyminiszter, hogy „Denes”-re változtathassa nevét.

— Jom Kipur. Izraelita polgártársainknak nagy ünnepei e hó végére estek az idén, 17- és 18-án voltak az újévi nagy ünnepek és hétfőn f. hó 26-án lesz az engesztelés napjának nagy ünnepe: Jom Kipur, mely napot a legszigorubb böjttel és legodaadóbb imádsággal kell eltölteniük, hogy bűnbocsánatot nyerjenek. E napon itélkezik az Ur választott népe minden egyes tagjának jó vagy balsorsa fölött és ezért kívánják e napon egymásnak a hívek azt a legfőbb jót, hogy imájuk meghallgatásra találjon. A templomok és imaházak már az ünnepet megelőző estén mind megtelnek és az ajtatosság egész másnap estig tart. Az ünnepre való előkészületet nagy kibékülési jelenetek előzik meg, mert csak az kedves az Ur előtt, aki kibékült az ellenségével.

— Hivatalhelyiség változtatás. A város tanácsjegyzője eddig a tanácstermet és könyvtárt összekötő folyosón szorongott, hol sem a felek nem találtak rá, sem ő valami jól nem érezte magát. — Az állandó légvonattól esüzt kapott, felei pedig, akiket iparkihágásért idézett,

csak ügyel-bajjal találhatván meg, nem egyszer alig menekülhettek a macacsságolás alól. Télen pláne keserves dolga lett volna a tanácsjegyzőnek, mert a folyosón nincs kályha s illetve ha kályha volna is, kémény hiányában nem volna fűthető. A polgármester belátván a dolog tarthatatlanságát, úgy intézkedett, hogy a főjegyzővel együtt lesznek. — Enek a dolognak hátránya van, — mert a főjegyző már állása tekintélyénél fogva is külön helyiséget kell hogy kapjon, viszont a tanácsjegyző az ő számtalan ügyfelével nem tárgyalhat ott, a hol a másik tisztviselő nyugodtan akar dolgozni. — Azt halljuk hogy ez az állapot nem lesz állandó, mert a városházán több átalakítást fognak végbevinni és új helyiségek építését tervezik.

— Méhészeti mintatelep. Hir szerint, a földmivélsügyi miniszterium Budapest közelében állami méhészeti gazdaságot szándékozik létesíteni. Az állami méhészetet 20—25 hold nagyságúra tervezik s ezélja az, hogy mintatelep létesüljön a gyakorlati méhészet tanítására, az újabb eszközök kipróbálására stb. A létesítendő telepen rendszeres oktatást fognak nyerni a lelkészek, tanítók és a méhészeti munkások, ami nagy hasznára lehet e fontos gazdasági mellékág fejlődésének.

— A vármegye közgyűlése. A vármegye közönsége f. hó 29-én, esütörtökön tartja őszi rendes közgyűlését. A közgyűlés fontosabb tárgyai a következők lesznek: A vármegye módosított nyugdíjszabályzata. — Esztergom város 1898-iki költségvetése. A jegyzői nyugdíjra vonatkozó szabályrendelet módosítása. — A honvéd hadapród iskolában alapított egy vármegyei hely betöltése. Esztergom város 19.000 frtos kölcsönügye. A dunamocsi közös legelő felosztása. A városi villamos vasut. Az iskolai rend védelmére alkotott szabályrendelet. Különbféle bizottságok kiegészítése. Alispáni és kir. tanfelügyelői jelentés az iskoláztatásokról ügyében. — Személyzeti ügyek. — A városi képviselőtestületből kisorsolt 40 tag helyett nov. hó 30-ára kitűzött választásra elnök kiküldése. — Községi számadások. — A vármegyei tisztviselők fizetés-emelés iránti kérelme. Az esztergomvidéki hitelesítőket kérvénye. Mihályi Imre volt bajori jegyző nyugdíj iránti kérelme. — B. Szabó Mihály főjegyző előterjesztése a Palkovics-emlék állításánál felmerült 100 frt. különbözetnek a vármegye közönsége által leendő fedezése iránt. Levelezések. — A közgyűlés tagjai a közgyűlés előtt résztvesznek Erzsébet királyné ő felségeért a belvárosi plébánia templomban tartandó gyászistentiszteleten, mely után a közgyűlés legelső tárgya az uralkodót s a nemzetet ért csapás bejelentése leendő. — Igen óhajtott volna, hogy a megyebizottsági tagok a közgyűlésre valamennyien megjelenjenek, hogy a nemzet gyászához a vármegye közönsége is szívvel-lelékkel csatlakozhassék s részvétének az egész testület, mint egy ember, adjon kifejezést.

— Játékból—halál. A esüves kukoriczának a padlásra való felhuzásával volt elfoglalva Kovács Simon Ferencz esztergomi 16 éves fia. — akit e munkája közben több apró gyermek vett körül. — Amikor a kukoricza mind felkerült a padlásra, a gyermek-k játszódnai kezdtek a feljáróról csigán lógó felhuzó kötéllel olyanformán, hogy a kötélhurkot derekukra kötötték s a kötél szabadon levő másik végénél fogva magukat a magasba emelgették fel. Kovács Simon Ferencznek megtetszett ez a játék annyival is inkább, mivel ő valamennyi gyermeknél erősebb volt. Kapta magát s ő is a derekára kötötte a hurkot és a gyermekek általános ujjongása közepette csakhamar a csigáig huzta fel magát, honnan hirtelen leereszkedett. Alig oldotta le a kötelet magáról, egyszerre egy fájdalmas jujkiáltással összerogyott és kiadta lelkét. — A szegény gyermek valami olyan belső sérülést szenvedett, amely rögtön halálát okozta.

— Ráomlott a föld. Csermák József annavölgyi bányász e hó 21-én egy földpart leszakításával volt elfoglalva s munkaközben a föld egy része ráomlott. A súlyos belső sérüléseket szenvedett munkást a dorogi bányakórházban ápolják. A baleset ügyében azonnal folyamatba tett vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlenséget Csermák vizyázatatlansága idézte elő.

— Tolvaj vendég. Nimmerfróh Vince nyergesujfalusi téglagyári kantinos régen tapasztalta, hogy a kantinban levő kézipénztárát valaki a legnagyobb vigyázat daczára is dezsmálja. E hó 21-én végre elcsípte a tolvajt Mayerszki János

téglás személyben, aki ép akkor lopott ki a pénzes fiókból két frtot, amikor a korcsmáros a kámba lépett. Az enyveskező atyafit a járás-bírósa vette gondjaiba.

Vizbefülés. A vizen keresztül való kórákodás minden évben megköveteli a maga áldozatát. Süttöröl írják, hogy a ott szerdán estefelé Zúmbó János dunamocsi születésű hajómunkás kórház közben a pallóról a Dunába esett s mire két társa a locsanást meghallotta és segélyére siethetett volna, nyomtalanul eltűnt a habokban. Köröztetését elrendelték.

— **All a kis Duna.** A nagy szárazság folytán beállott apadás miatt a nagy és a kis Duna közötti összeköttetés is megszakadt. E miatt most áll a kis Duna vize s rothadó iszapjával az egész környék levegőjét egészségtelenné teszi. Minthogy a víz megállásának az az oka, hogy a kis Duna torkolata a nagy Duna által feltöltetett, ezt az akadályt kellene eltávolítani. Felhívjuk e körülményre az illetékes hatóság figyelmét.

— **Beküldetett.** Lapunk egyik előfizetőjétől a következő panaszt vettük: „Tekintetes Szerkesztő Ur! Magos János városi végrehajtó ellen kell panasszal élnem. Ez az ur hivatalos buzgólkodásában annyira megy, hogy a városi dobossal már az adóhátrálékosok neveit is kiabáltatja. Ne tessék félreérteni! Nem azokét, akik ellen árverés van kitűzve, hanem azokét, akik végrehajtva sem s legfeljebb intve lettek. — Nem tekintvén ez eljárást egyébként tulbuzgóságnál, b. lapját azért kerestem fel e sorokkal, hogy tiltakozzam magam és polgártársaim nevében az ellen, hogy neveinket utcahosszat kiabálják. Cs J.”

— **Itt a szüret.** Itt van a szüret, de nem az a régi igazi szüret, hanem a szőlőszedés ideje. Szüretéről már nem is lehet beszélni, az a most felnőtt embereknek ifjúkori emléke marad. — Most már nem szüretelünk, hanem leszedjük a szőlőt, nem töltünk napokat, heteket a szőlőhegyen, hanem egy rövidke délelőttet vagy délutánt. Annyi időt, amennyi elég harmincz negyven putton szőlő megszedésére. — Nem veri fel a hegyek láncolatát szüretelőik serege a hagyományos vigsággal, nem durrog a fegyver s nem hull a rakéta. Csend, óriási csend honol az egész határon. A gazda maga szedi le szőlőjét s bizony a vendégtől is szívesen mekészik. A szegény cigánylegények sem muzsikálhatnak az idén. Tilos 30 napig a zeneszó s azt a pár fillért, amit más szüretkor a busz gazda emlékezet okából vetett nekik, most nem oszthatják el maguk között. Az idej szüret eredménye nem valami kiváló leend. A homoki szőlők elsültek, a lisztharmat sokat teljesen megsemmisített. A hegyi szőlők elég jó eredménnyel bíznak, inkább minőség mint mennyiség, dolgában. A törkölyös must előre 11 — 12 frt. között kél. A színbor ára még nem állapodott meg. Ennél 15 — 16 frtra lehet számítani h. ként. — Október elejére már tisztábban látunk. A homoki borok hektoliterje törkölyösen 7 — 8 frtra fog alá szállani, a színbor 9 — 10 frtnál aligha lesz drágább. A hegyiborok ép ily arányban tognak az árban emelkedni.

— **Elveszett szombaton a fűszekesegyházban tartott requiem alkalmával alkalmával egy „E. F.” monogrammal ellátott, fekete bársonyba kötött ezüstkapsos imakönyv.** — A tulajdonos ez uton kéri a becsületes megtalálót, hogy a könyvet, mely neki kedves emlék, lapunk szerkesztőségébe szíveskedjék beszolgáltatni.

x **Külső használatra.** Testrészek fájdalmai, csuszos és köszvényes bajok és mindennemű gyulladások a „Moll féle francia borszesz-“szel gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmány kérendő az ő jelvényével és aláírásával. (4.)

x **Szomorú — de igaz, hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre.** Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észlelünk sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? ügyet se vetünk rá. Hát ez *vétkes könnyelműség*, mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. *A legtöbb betegség kuforrása a gyomor*

rendetlen működése, amit — idejekorán használva, Egger kellemes ízű *Sodapasztillája* csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr.) *A tüdőtorok és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek.* Egger kitűnő ízű *Mellpasztillája* megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) Minden gyógyszerárakban kaphatók. Főraktár *Nádorgyógyászok (Dr. Egger Leó és Egger J.)* Budapest, Váci-körút 17.

x **Ritka alkalom van ékszerék, arany- és ezüst-árak, órák bámulatos olcsó bevásárlására.** Ugyanis az 1868 óta budapest, Kossuth Lajos-utca 17. szám alatt létező és a legjobb hírnévnek örvendő Benedek Gábor és Testvére órák és ékszerész cég üzletét teljesen felosztatta és az összes raktáron levő tárgyakat, 13 próbás ezüst árak, gyertyatartók, tálak, kávék és teák készletek, ékszerék stb. minden elfogadható áron eladja. Ezüst evőeszközök grammja 5 és fél kr., teljes 12 személynek való evőeszközök 150 frt. és feljebb.

x **A t. hölgyközönségnek.** A székesfőváros legszebb pontján, a Kristóf-téren van Pongor József előkelő női divatüzlete (ezelőtt Merza és Pongor) hová a hölgyközönség a legnagyobb bizalommal fordul. Mint értesülünk, már megérkeztek a legújabb francia és angol női divat-kelmék, újdonságok. A t. hölgyek saját érdeküket szolgálják, ha szükségleteiket Pongor József divatüzletében szerzik be, hol a legdivatosabb és legjobb kelmék olcsó áron vásárolhatók. Minták ingyen és bérmentve küldetnek.

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Egy boldog álom.

„Az álom elrepült,
A légvár szétesett;
De föltűntél akkor
Te a romok felett.”

Lassan eltűnnek a határ legutolsó fáit is, és én átengedem magam a képzelődés varázseréjének. Egyenletes sebességgel röpit tova a prüszkölő szörnyeteg újabb állomásom, — a főváros felé. Akaratlanul is eszembe jutnak azok a boldog, szép napok, melyeket a csendes kis családi körben töltöttem el és most, midőn a sors engem is kiragadott édes anyám ölelő karjaiból, oly jól esett volna kisírnom magamat . . . de ime! megáll a vonat, nyílik az ajtó és belépett egy fiatal leány, vele egy élte-sebb nő, bizonyára a mamája.

A leánynak ábrándos kék szeméből egy gyermeksziv arany nyugalma sugárzott felém, és nekem oly jól esett ezeken a sugarakon megpihentetni az én nyugtalan lelkemet. Arany-szőke haja hullámosan simult tiszta homlokára, és arcának üde rózsapírja elbűvölő összhangba olvadt ruhája rózsaszínével. Finom metszésű piczi piros ajkán oly gyermekesen tiszta mosoly szátszadozott, a milyen mosolylyal gyermekkoromban az ég angyalait álmodtam. Sokáig néztem elmerengve a bájos arcú gyermeket és az ő gyermekes, gondatlan boldogsága az én szívembe is nyugalmat, zavartalan boldogságot varázsolt . . . De a boldogság nem tartott sokáig. A vonat megállt, ők kiszálltak és én sokáig néztem a foszló porfelleget, melyet a gyorsan robogó kocsi vert fel a mint az országunton tova vágattak. Lassan a porfelleg is elveszett előlem és én egyedül maradtam gondolataim-mal. . . .

A puha ülésen kényelmesen elnyújtózkodva egy cigarettára gyújtottam és gondolataim elszálltak az aranyhajú tündér után. A szivarka felgomolygó kékes füstjében még sokáig láttam azokat az ábrándos kék szemeket, a gondtalan, mosolygó baba arcot . . .

A vonat egyhangú dübörgése elringatta képzeletemet. Az est leszállt . . . a csillagok bekandikáltak az ablakon át, tekintetem ott kalandozott a végtelen űrben a semmiségben . . .

De mi ez! ? A vonat megáll . . . a kocsi ajtaja felnyílik . . . és csendesen belép rajta O, a bájos ismeretlen. Leül velem szemben, előbbi helyére és ábrándos szeméit arcomra szegezi. Majd lassu fuvolahangon megszólal: „Visszajöttem!” — és ez a hang mintha a menyország-ból csengett volna alá.

— En vártam ám és folyton csak önre

gondoltam . . . Több szó nem jött ajkuunkra, kihajoltunk az ablakon át az éjbe. Mennyi vallo-más volt e néma hallgatásban! . . .

Éreztem, hogy karom önkéntelenül átfogja karcsu derekát, éreztem szive lázas dobogását; aranyhajának kábító illata meg-meglegyinti arc-zomat, szivtam ajkának bódító lehelletét és szivem az ismeretlen érzés hatása alatt mintegy megdöbbenve elhallgatott, hogy annál hevesebben dobogjon újra . . . Az édes ajkak ajkamhoz tapadtak és egy hosszú, néma csókba foglaltuk azt a boldogságot, azt az édes érzést, melynek a neve: szerelem . . .

Keblemre hajtotta fürtös fejét és remegő karjaimmal átölelve néztük a csillagos égboltozatos . . .

Éreztem a mint bársony puha karját nyakam köré fűzte. Ekkor a boldogságtól ragyogó arcát felém fordítva kérdé:

— Ugy-e szeretsz, nagyon szeretsz? — és bodros fürtű, gyönyörű kis fejét keblemre hajtva rám nézett azokkal a fénylő, szép szemekkel.

— Szeretek, szeretlek! — kiáltám s szivem hevesen dobogott, és ajkunk ismét össze-forrott . . .

— Nézd a csillagokat — törtem meg végre a csendet. A köztük levő távolság soh'sem kisebbedik. Azok nem közelíthetnek egymáshoz. Pályájuk ki van mérve. Tudod-e ki mérte ki?

— Az, aki lángot gyújtott az emberek szívében; lángot amely megvilágítja a lélek útját, a honnan nincs visszatérés, a mely elragad a dicsőségbe, vagy a kárhozatba! . . . Ragyog, míg légköréből ki nem eszálja egy másik bolygó végetes világa és akkor lehall az örök éjszakába. Hulló csillag lesz. Ilyen az ember hivatása, akit lelkének lángja a hivatások bolygórendszerébe von — lehall, ha idegen csillaggal ölelkezik . . . Enyém vagy, érzem szived dobogását! s te értheted csak meg az én szívemet . . .

— Megértem és e sziv a tied rebotte hal-kan s a csendes suttagás megremegettette szivemet . . .

— Megrázkódtam.

Egy éles fitty hangzott kívülről . . . a vonat megállt . . . a vezető szava behallatszik: „Budapest!” körülnézek . . . senki — senki . . .

Álom, édes álom . . .

Fekete.

Egy éji zene története.

Ha valahol névnap volt, ő köszöntött be legelőbb, ha valahol keresztelő készült, neki ott kellett lenni s ha haláleset adta elő magát, ott sirt-ritt a sírokkal ő is. — Áldott jó lélek volt szegény Tóni néni. — Nem volt az a friss pletyka, amiért szívesen ne látták volna itt ebédre, ott uzsonnára, emitt vacsorára. Különösen kedvelték őt a lányok és a gyermekek. Az előbbieknél férjeket ígért, a gyermekeket hihetetlen mesékkel tartotta. Máskülönben szerelmes volt egész életében. — Az istenadtának ebből az egyből nem jutott soha. — Elmondjam ne mondjam? — nagy sora van annak!

* * *

Tóni néni elelőtt ötven esztendővel Tóni-kának hívták. Szép ugyan soh'se volt, de amit a természet itt megtagadott tőle, visszaadta másban. Beszédes, örökké vig kedvű fruska volt. Valamikor gyermekkorában apja udvarán egy szép sárga csikóval játszadozva baj érte. A játszótárs úgy találta derekán tapintani, hogy a gyenge gyermek sánta maradt. — Ezen is segített a végzet: — adott neki olyan hangot, mint mikor a tanulatlan gyermek a hegedű vonóját nem a hur közepére, hanem a nyergem alul teszi: nyikorgott, csikorgott. — Talán a csikórugás okozta rokonszenvből Tónika mindig egy nótát dudolgatott. Hogy is kezdődik: „Sárga csikó, sárga nyereg rajta”. — Ez a nóta volt az ő eleme. Ebben fejezte ki örömét, bánatát.

De igazságtalanok lennének ha még valamiről meg nem emlékeznénk. Tónikának leánykori jó tulajdonságaihoz hozzá kell fűznünk, hogy igen szép hozományja is volt. — Ezért azután Tóni néninek kéréje is akadt. — Derék szál ember, akit a félváros lánya irigyelt. — Tónika repeső örömmel billegett kéréjének tárt karjaiba. Az eljegyzést gyorsan követte a nász, mely után az új pár nászutra indult. A vőlegény vállaira két édes teher nehezült. Az egyik Tónika, aki kevésbé volt édes, a másik a szép hozomány, amely kétségkívül kedves volt. Ro-

bogott a vonat hegyen völgyön át. Tónika örömmámorban uszott s férje inkább a szeszélyes italok mámorát élvezte. Azokét az italokét t. i. amelyeket a menyegző napján elfogyasztott. — Az egyenlőség tehát megvolt. Tónika mámoros, a férj pedig boros. Hosszu utat tettek már, amikor a férj egy kisebb állomáson pár percre ott hagyta ifjú nejét. — Ah! azok a kínos percek! — Mégse jó? hol van? . . .

Egy átható füttyenés, a vonat elrobogott s vele a könyvpatokban uszó hitves. A férj? — No az ott maradt s a másik vonattal . . . Oh ne gondolják . . . Ellenkező irányba utazott.

Egy hiba volt csak. — A szegény ifjú asszony nemcsak férjét, de hozományát is siratta. — Ezzel ellenkezőleg a férj a feleségért nem hullatott könnyet, érte sem jött többé s míg a fiatal asszonyka egyre jobban feledte mámorát, addig ő egyre mámorosabb lett más szemek tüznél. Elmúlt — régen volt . . . Tóni néni rég feledte a multat, él a jelennek, csak a régi nótájának hódol.

— „Sárga csikó, sárga nyereg rajta“, hal-latszok a zöld zsalukáteres kis ház egyik ablakából. Tóni néni énekel, majd behuzza a zöld zsalukat s nyugalomra tér.

Csendes holdvilágtalan éjszaka van. — Aluszik minden csak két imposztor nem tért nyugodni. — Az egyiknek a hóna alatt egy harmonika, a másiknak egy bot. — A harmonika lassan közelít a zöld zsalus kis házhoz s megáll annak egyik ablaka alatt. A másik perczben epedő (?) szól az ismeretes nóta:

„Sárga csikó . . .“

Az a botos ur pedig maga után huzva, csörtetve botját a tulsó oldalon epedő sóhajtást hallat . . .

Másnap Tóni néni fünek fának beszélte, hogy neki tizenkét cigány éji zenét adott s egy tábornok sétált az átellenes oldalon.

Boldog idők! . . .

Bandi papa.

Szeptemberi éj.

Szeptemberi éj van. A hold sugarai nem a nyár illatot terjesztő balzsamával telve áradnak szét, hanem az ős közeledtét sejtető hűvös szellők hozzák.

Itt ülök most is magamban, mint már oly régóta, ha eljön a szeptember: és emléked sohasem oly élénk, a messzeség, mely elválaszt talán sohasem olyan fájó.

Mintha a hold hő sugarai enyhíteni igyekeznének mely szenvedéseim.

Akkor is szeptember volt. Emlékszel-e még? Mintha most is érezném forró arcod közelségét, mintha most is ott égne ajkamon tüzelő esőköd.

Olelő karod lábavá változtatta bennem a vért, mely mint a gátat sodró ár, féktelenül rombol bennem. Lázás agyamon a merészebbnél merészebb tervek száguldtak keresztül, de ajkamra nem jött szó. Mintha a gyenge, rezgő falevelek beszéltek volna rólunk, elmondva, hogy szívünkben igaz, végtelen szerelem lakik.

Öt év telt el azóta, telve szomorúsággal és az élet küzdelmeivel.

Hányszor elcsüggedtem a létért való küzdelemben, hányszor állottam az örvény szélén, mely eltakar mindent és örök pihenést nyújt. De beteg szívemben talizmánként hordtam mindenütt, a te bájos arcod; a te szöghajad volt vigaszom a bánatban, biztatóm és munkára serkentő angyalom.

Most hogy meglett férfi lettem s hazajöttem, megállok a kis kaputok előtt érzem szívem mily hevesen dobog, érzem mint szökik a vér fejembe s félénken bár, de mámorosan jutok be hozzátok.

Oh, bár sohasem értem volna meg ezt a perczet, bár örökre elnyelt volna a zajos tömkeleg, hogy ne éreztem volna mi az az első esalódás. Azt hittem a föld megrendül alattam, azt hittem elvesztettem érzékeimet s a mit hallok, látok, csupán egy beteg ember hallucinációja. Csak akkor tértem magamhoz, mikor künn voltam az utcán. Anyád kiméletesen

tudatta velem, hogy te már „méltóságos“ asszony vagy. Fanyaran mosolyogtam s szájalomra méltó teremtésnek éreztem magamat. Hogy is mertem én szegény koldus, te read, a „méltóságos“-ra tekinteni?!

Képzetelemben ott látok házádban, körülötted az udvarlók egész hada, mindegyikhez van egy bájos mosolyod, egy nyájas szavad. Sőt lehet, hogy engem is, az egykori gyermekjátsszótársadat szívesen fogadnál. De minek, mikor ez nekem szívem véérébe kerülne. Az ilyen magamfajta emberek igen önzők, ha nem is vagy jelenleg az enyém, mégis büszke vagyok és ámitom magam, hogy a multban enyém voltál. Mint a fukar előszedi rejtett aranytekerceit és titkon örvend a csillgó fémnek, úgy örvendek én a te régi jó emlékeidnek.

Szeptemberi éj van megint. Mintha egy láthatatlan erő vonszolna kis házikótok elé. Megállok. Ott látom a kis padot, te ülsz ott s melletted én vagyok, átkaroljuk egymást s szótlanul egy közös pontra, a messzeségbe tekintünk. A fényes hold reánk süti sugarait s a te fejecskédet Glóriaként övezi. A fákon át könyves, hűvös szellő vonul, megszesztette a fák leveleit s ezek azt súgják a fülemben, hogy szerelmünk igaz és végtelen.

De hát meddig tart ez az álom?

Sas.

I R O D A L O M.

* A Magyarország politikai napilap abban bírja sikerét legfőbb titkát, hogy ez a lap a közönség kegyét ide oda való hajlongással nem keresi, hanem egyenesen, határozottan, se alulról, se felülről jövő befolyások által meg nem tántorítva, halad a maga útján. Van egyénisége és van lelke, a mely kifejezést nyer minden sorában. Hűség és tolmácsa a tradicionális magyar függetlenségi politikának, mely a szuverén magyar állam eszméjéhez való konzervatív ragaszkodás mellett mindig a modern ha-

ladás zászlóvivője volt. Maga a lap is mint zsurnalisztikai termék, a legmodernebb szellem szülötte, s mint ilyen, valóságos forradalmat csinált a magyar hírlapirodalomban. Ugy kihasználja a hírlapírás céljaira a modern technika minden eszközét, olyan boszorkányosan gyorsá tenni a hírszolgálatot, mint a hogy azt a „Magyarország“ tette ellötte egyetlen hírlap meg sem kísérelte. Ez a zsurnalisztikai mozgékonyosság s ez a publicisztikai rendületlenség: ez a „Magyarország“ ereje. A Magyarország szerkesztője Holló Lajos, hely. szerkesztője Inczedy László, főmunkatársa pedig Bartha Miklós, a ki nemcsak elsőrendű politikai kapacitás, hanem a legelső magyar próza-író is. Tárca-rovata gazdagságáról Móra István István, Abonyi Árpád, Sz. Nogáll Janka, Vértesi Arnold és más jeles írók gondoskodnak. Napi-rovatait a budapesti hírlap-író-gárda legfürgőbb, legügyesebb tollforgatói látják el. A „Magyarország“ előfizetési ára: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr.

* A Pesti Hírlap nagy képes naptára szívesen látott karácsonyi ajándéka Magyarország legkedveltebb, legelterjedtebb s ép azért leg-hatalmasabb vállalatának: a Pesti Hírlapnak. Megkapja a naptárt, melybe legkitünőbb íróink dolgoznak, s mely díszes kiállításban, sok kép-pel és terjedelmes közhasznú résszel (ezimtar, utmutató, gazdasági tudnivalók) december közepén küldetik szét, minden októberben belépő új előfizető is. Valamint megkapja a folyó regényt külön lenyomatban. Azonkívül minden előfizető kap havonként följegyzésekre való kis jegyzék-naplót és a Párisi Divat című díszes divat-hetilapot féláron. Egyetlen más lap sem nyújt annyi kedvezményt olvasóinak, mint a Pesti hírlap, mely valóban versenyen kívül áll. Minden kedvezményben részesül az is, aki havonként küldi be az előfizetést 1 frt 20 krt, míg két hóra 2 frt 40 kr, 3 hóra 3 frt 50 kr. a lap ára; a Párisi Divattal együtt negyed évre 4 frt 50 kr. Kívánatra mutatvány-számokat is küld a kiadóhivatal (Budapest, V., váczikörut 78., a Pesti Hírlap házában.)

Felölös szerkesztő és laptulajdonos: GERENDAY JÓZSEF

KÖBÁNYAI KIRÁLY SÖRFŐZŐ

Részvény-Társaság.

Alaptőke 4.800.000 kor.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legújabb sör-gyártmányunk arra van hivatva, hogy az e nemű külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamatja miatt kedvelt üdítő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szaktekintélyek melegen ajánlják, különösen dr. Korányi Frigyes és dr. Kéti Karoly egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használhatóan bizonyult.

Ideg bajokban, vérszegénységénél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta-sörünk kétségtelenül valódi gyógyító szer.

Árak vidékre: Nagy láda: 60 kis palaczk 6 frt, betét 4 frt összesen 10 frt.

Kis láda: 30 kis palaczk 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt, budapesti vasúti állomásra szállítva utánvétellel.

Hónapokig eltartható.

A ládákért és palaczkokért adandó 4 frt illetve 2 frt betétet, azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadnak: Gyári irodánk Kőbányán, városi irodánk: Budapest, VII., Kertész-utca 40. és helybeli főraktárosunk:

Porgesz Béla.

MOLL-SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakaosabb gyomor- és altestbántalmak gyomorgöres, és gyomorhív, rögzött székreke des, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

➔ Hamisítások törvényileg fenytettek. ➔

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll“ feliratu ónozattal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, czuz és a meghűlés egyébb következményeivel legismereteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(főalkatrésze: füzőlysavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint felnöttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztosítja s egyszersmind óvszer fogfájás ellen. — Egy Moll A. védjeggyel ellátott üveg ára 60 krajczár.

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,

Bécs, I. Tuhlauben 9.

➔ Vidéki megrendelések naponta postautárvét mellett teljesítettek. ➔

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Raktárak Esztergomban: Schönbeck Imre és Leitgeb János uraknál. Vácson: Inczedy Samu urál.

Szaftalan es nyomban száradó

Kérjenek csak Christoph-lak-kot.

A gyártmány neve törvényesen védve

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a mázolás alatt használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestéknek és az olajtakknak sajátja, elkerül-tetik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a másolást. A palló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni: színezett szobapalló-fény-mázt, sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akárcsak az olajfesték fűdi be a padlót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolást stb., van azután tiszta fénymáz (színezetlen) új padlóra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel már bemázolt egészen új padlóra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát. Postacsomag, körülbelül 35 négyszög méter (két középnagyvságu szobára való) 5 frt 80 kr, vagy 9¹/₂ márká. A közvetlen megrendelések minden városban ahol raktárak vannak, oda küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 35 éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és e. gyártója, PRÁGA, K. BARLIN.

Esztergomban csak VÖRÖS JÓZSEF fűszerüzletében kapható.

Kérje

The Continental Bodega Company

világhírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest
csakis: IV. Kossuth-Lajos és Urvilág utca sarkán, a Gentry-Casinoval szemben.

Hirdetések felvétetnek

az

„Esztergomi Lapok“

számára

a kiadóhivatalban.

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, nem izzadós láb, sem börkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem labeges. Rövid viseles után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. HÖGYES-fele az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.

Párja egyszerű 60 kr, kettős vastagságu 1-20. Az Asbest talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közöshadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr franco.

Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Altalanos Asbestárny-gyár betéti társaság Budapest VI. Sziv-utca 18.

➔ Vizonteladónak megfelelő árendedmény. ➔

Egyedüli elárusító raktár Esztergomban: SCHWACH SÁNDORNÁL.

Legújabb

női ruhakelme különlegességeket
valamint

➔ fekete szöveteket és színes női posztókat ➔

minden izlést kielégítő nagy választékban ajánl

igen jutányos szabott árak mellett

FELDMANN SÁNDOR

női divatáru üzlete

Budapest, V. ker., Bécsi-utca 6. szám.

➔ Minták ingyen és bérmentve. ➔